

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานค.ก.ก.ตร.ว.ก.ก.ฎ.ก.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง

พ.ศ. ๒๕๕๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัยหากผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้วไม่มีมูลหรือมีมูลเพียงพอที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีพยานหลักฐานฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยและสามารถส่งการได้ในกรณีเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ก็ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการไปภายในอำนาจโดยไม่ต้องสืบสวนข้อเท็จจริง แต่ถ้าจะต้องสืบสวนข้อเท็จจริงก็ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการสืบสวนข้อเท็จจริงที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๑

บททั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๔ การสืบสวนข้อเท็จจริง หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานซึ่งผู้มีหน้าที่สืบสวนข้อเท็จจริงได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่เพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งพฤติการณ์และการกระทำของข้าราชการตำรวจผู้ถูกร้องเรียนกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดวินัยว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ หรือผู้นั้นได้กระทำความผิดวินัยตามที่ถูกร้องเรียนหรือไม่อย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๕ ภายใต้บังคับข้อ ๓ กรณีที่ควรทำการสืบสวนข้อเท็จจริง ได้แก่

(๑) ผู้บังคับบัญชามีเหตุอันควรสงสัยว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) มีผู้ร้องเรียนกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยผู้ร้องเรียนนั้นได้แจ้งชื่อและที่อยู่ของตนเองเป็นที่แน่นอน พร้อมทั้งระบุพฤติการณ์แห่งกรณีที่กล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจกระทำความผิดวินัยนั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๓) ส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมาให้ทราบว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัยหรือสงสัยว่ากระทำความผิดวินัย

(๔) มีบัตรสนเท่ห์กล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัยตามปกติการร้องเรียนกล่าวหาข้าราชการตำรวจว่ากระทำความผิดวินัยในลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ห้ามมิให้รับฟัง เว้นแต่บัตรสนเท่ห์นั้นระบุข้อเท็จจริง พยานหลักฐานกรณีแวดล้อม และหรือระบุพยานบุคคล พยานวัตถุ หรือพยานเอกสารชี้แนะแนวทางเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนได้

(๕) กรณีปรากฏเป็นข่าวในสื่อสารมวลชนใด ๆ ว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัยตามปกติหากไม่มีชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียนกล่าวหาห้ามมิให้รับฟัง เว้นแต่ข่าวในสื่อมวลชนนั้นระบุข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน กรณีแวดล้อม และหรือระบุพยานบุคคล พยานวัตถุ หรือพยานเอกสารชี้แนะแนวทางเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนได้

(๖) กรณีอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาเห็นควรให้มีการสืบสวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๖ เมื่อมีกรณีตามข้อ ๕ เกิดขึ้น ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับสารวัตรหรือเทียบเท่าขึ้นไปดำเนินการสืบสวนด้วยตนเองหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือจะส่งให้ผู้หนึ่งผู้ใดทำการสืบสวนหรืออาจส่งประเด็นไปให้เจ้าพนักงานอื่นช่วยสืบสวนก็ได้

ข้อ ๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือส่งให้ผู้ใดดำเนินการสืบสวนเรื่องหนึ่งเรื่องใดไปแล้ว ห้ามมิให้ส่งให้สืบสวนในเรื่องเดียวกันนั้นอีก

ข้อ ๘ กรณีผู้ร้องเรียนหรือส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมาตามข้อ ๕ (๒) และ (๓) ให้ผู้บังคับบัญชาที่รับเรื่องดังกล่าวแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น ๆ ทราบทุกกรณีโดยมิชักช้า

หมวด ๒

การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน

ข้อ ๙ ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้ส่งให้สืบสวนยกเว้นนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน จะต้องไม่เป็นบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่สืบสวน
- (๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สืบสวน
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกสืบสวน

(๔) เป็นผู้ร้องเรียนกล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้ร้องเรียนกล่าวหา

(๕) มีเหตุอย่างอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยิ่งว่าจะทำให้การสืบสวนเสียความเป็นธรรม

ข้อความใน (๑) ให้ใช้บังคับกับผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้ส่งให้สืบสวน เฉพาะในกรณีที่ผู้นั้นรู้เห็นเหตุการณ์ในลักษณะมีส่วนร่วมกับการกระทำความผิด

ข้อ ๑๐ การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนต้องเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรมีตำแหน่งและยศไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร คณะกรรมการสืบสวนซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจต้องเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรเท่านั้น

ในกรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน ให้มีคณะกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการประจำอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วยข้าราชการตำรวจอย่างน้อยก็หนึ่ง โดยให้มีเลขานุการหนึ่งคน เลขานุการอาจจะแต่งตั้งจากกรรมการสืบสวนคนใดคนหนึ่งก็ได้ ในกรณีจำเป็นจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ให้นำข้อ ๑๓ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ มาใช้บังคับกับเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนให้ทำเป็นคำสั่งโดยระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ร้องเรียน เรื่องที่กล่าวหา ชื่อและตำแหน่งของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสืบสวน เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) หรือชื่อและตำแหน่งของผู้สืบสวน ทั้งนี้ ให้มีสาระสำคัญตามแบบ สส.๑ ที่ ก.ตร. กำหนด

การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไม่กระทบถึงการที่ได้รับการแต่งตั้งหรือสั่งให้ทำการสืบสวนตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๒ เมื่อมีคำสั่งตามข้อ ๑๑ แล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนดำเนินการดังนี้

(๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีนี้ห้ามอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่งหรือไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสัปดาห์วันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคำสั่งให้สืบสวนแล้ว

การแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องที่ถูกกล่าวหาต่อประธานกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนภายในสัปดาห์วันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่งไปด้วย

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งให้คณะกรรมการสืบสวนทราบ ส่วนประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนนอกจากส่งสำเนาคำสั่งให้แล้วให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาไปให้ด้วย และให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๓ เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนแล้ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเห็นว่ามีความสมควรหรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงเพิ่มหรือลดจำนวนผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสืบสวนหรือเปลี่ยนผู้สืบสวน ให้ดำเนินการได้โดยให้แสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย และให้นำข้อ ๑๐ และข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งไม่กระทบถึงการสืบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

หมวด ๓

หน้าที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนมีหน้าที่

(๑) สืบสวนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้ เพื่อ
แสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหาและดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอดการสืบสวน

(๒) รวบรวมประวัติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังกล่าวหาเท่าที่จำเป็นเพื่อ
ประกอบการพิจารณา

(๓) จัดทำบันทึกการปฏิบัติงานที่มีการสืบสวนไว้ทุกครั้ง

(๔) ห้ามมิให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการสืบสวน

ข้อ ๑๕ กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน นอกจากดำเนินการตามข้อ ๑๔ แล้ว ให้
ดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เมื่อประธานกรรมการได้รับเรื่องตามข้อ ๑๒ แล้ว ให้ดำเนินการประชุม
คณะกรรมการสืบสวนเพื่อพิจารณาวางแผนทางการสืบสวนต่อไป

(๒) การประชุมคณะกรรมการสืบสวนตามข้อ ๑๔ และข้อ ๓๑ ต้องมีกรรมการ
สืบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสืบสวนทั้งหมด

(๓) การประชุมคณะกรรมการสืบสวนต้องมีประธานกรรมการอยู่ร่วมประชุมด้วย
แต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานกรรมการไม่สามารถเข้าประชุมได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการ
คนหนึ่งทำหน้าที่แทน

(๔) การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการสืบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนน
เสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำบันทึกการประชุมเป็นหนังสือไว้เป็นหลักฐาน
ด้วย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่าตนเองมี
เหตุอันอาจถูกคัดค้านตามข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือ
ผู้สั่งให้สืบสวนและให้นำข้อ ๓๓ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔

วิธีการสืบสวน

ข้อ ๑๗ การสืบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนต้องดำเนินการ
ตามกำหนดเวลาดังนี้

(๑) สืบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็วที่สุดแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ประธาน
กรรมการหรือผู้สืบสวนได้รับทราบคำสั่ง หากครบกำหนดหกสิบวันแล้วยังไม่แล้วเสร็จให้ขออนุมัติ
ขยายระยะเวลาต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

สืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนพิจารณาอนุมัติได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ห้ามมิให้ขยายระยะเวลาสืบสวนต่อไปอีกเกินหกสิบวัน หากมีการขยายระยะเวลาแล้วการสืบสวนไม่แล้วเสร็จภายในหกสิบวันให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนทราบและให้เป็นหน้าที่ของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนติดตามเร่งรัดการสืบสวนต่อไป

(๒) ในการสืบสวนเพิ่มเติมตามข้อ ๓๖ (๒) ให้ดำเนินการสืบสวนให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง หากครบกำหนดสามสิบวันแล้วยังสืบสวนไม่แล้วเสร็จให้ขออนุมัติขยายระยะเวลาต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนพิจารณาอนุมัติได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ห้ามมิให้ขยายระยะเวลาสืบสวนต่อไปอีกเกินกว่าสามสิบวัน หากมีการขยายระยะเวลาแล้วการสืบสวนไม่แล้วเสร็จภายในสามสิบวันให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนทราบและให้เป็นหน้าที่ของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนติดตามเร่งรัดการสืบสวนต่อไป

ข้อ ๑๘ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสืบสวนให้บันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสืบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้จะใช้สำเนาที่กรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ถ้าหาต้นฉบับไม่ได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลายหรือโดยเหตุประการอื่นจะให้นำสำเนาหรือพยานบุคคลอื่นมาสืบก็ได้

ข้อ ๑๙ เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาแล้วให้พิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และถ้าเห็นว่าการนี้ไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้มีความเห็นควรยุติเรื่อง แล้วทำรายงานการสืบสวนเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ถ้ากรรมการสืบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสืบสวนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสืบสวนด้วย

ในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งเรื่องที่ถูกลกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใด และให้สรุปพยานหลักฐานเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้โดยให้คำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน

การแจ้งตามวรรคสองให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ ที่ ก.ตร. กำหนด โดยทำเป็นสองฉบับเพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสืบสวนหนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนได้ดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสามแล้ว ให้สอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกลกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ผู้ถูกกล่าวหาให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแจ้งผู้ถูกกล่าวหาทราบว่ากระทำความผิดของผู้นั้นเป็นความผิดวินัยกรณีใดตามมาตราใด หากผู้ถูกกล่าวหายังคงรับสารภาพให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะไม่ทำการสืบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ร้องเรียนโดยละเอียดจะทำการสืบสวนต่อไปตามสมควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมให้ถ้อยคำรับสารภาพหรือรับสารภาพบางส่วน ให้สอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยืนยันคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะยืนยันคำชี้แจงเป็นหนังสือให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาเขียนคำชี้แจงภายในเวลาอันควร แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ร้องเรียนและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำเพิ่มเติมรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะยืนยันคำชี้แจงเป็นหนังสือให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว เมื่อคณะกรรมการสืบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามาแล้วแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบหรือไม่รับทราบเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ร้องเรียน ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนส่งบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงนัดมาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา การแจ้งในกรณีนี้ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสืบสวนหนึ่งฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสืบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว แม้จะไม่ได้รับบันทึกตามแบบ สส.๒ คืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัดให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ร้องเรียนแล้วและไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะไม่ทำการสืบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจะสืบสวนต่อไปตามสมควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต่อไป แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหามาให้ถ้อยคำหรือยืนยันคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือขอนำสืบแก้ข้อกล่าวหาก่อนที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะเสนอสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๓๒ โดยมีเหตุผลอันสมควรให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ร้องขอ

ข้อ ๒๐ การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยานของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีการสืบสวนไม่น้อยกว่าสองคนจึงจะสืบสวนได้

ข้อ ๒๑ ก่อนเริ่มสอบปากคำพยานให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแจ้งให้พยานทราบว่ากรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้อ ๒๒ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ห้ามมิให้คณะกรรมการสืบสวน หรือผู้สืบสวนทำการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญาหรือกระทำการใดเพื่อจูงใจให้บุคคลนั้นให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ

ข้อ ๒๓ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำมาในที่สืบสวนคราวละหนึ่งคน ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สืบสวน เว้นแต่ทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน อนุญาตให้อยู่ในที่สืบสวนเพื่อประโยชน์แห่งการสืบสวน

การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยานให้บันทึกถ้อยคำมีสาระสำคัญตามแบบ สส. ๓ หรือแบบ สส.๔ ที่ ก.ตร. กำหนด แล้วแต่กรณี เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำ ฟังหรือจะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ เมื่อผู้ให้ถ้อยคำรับว่าถูกต้องแล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้ร่วมเข้าฟังตาม วรคหนึ่งที่อยู่ในที่สืบสวนและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้คณะกรรมการ สืบสวนทุกคนที่ร่วมสืบสวนหรือผู้สืบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย ถ้าบันทึก ถ้อยคำมีหลายหน้าให้กรรมการสืบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนหรือผู้สืบสวนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อ กำกับไว้ทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ชุดลบหรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความ ที่ได้บันทึกไว้แล้วให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตกเติมและให้กรรมการสืบสวนผู้ร่วมสืบสวนอย่างน้อยหนึ่งคน หรือผู้สืบสวนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่าหรือตกเติม

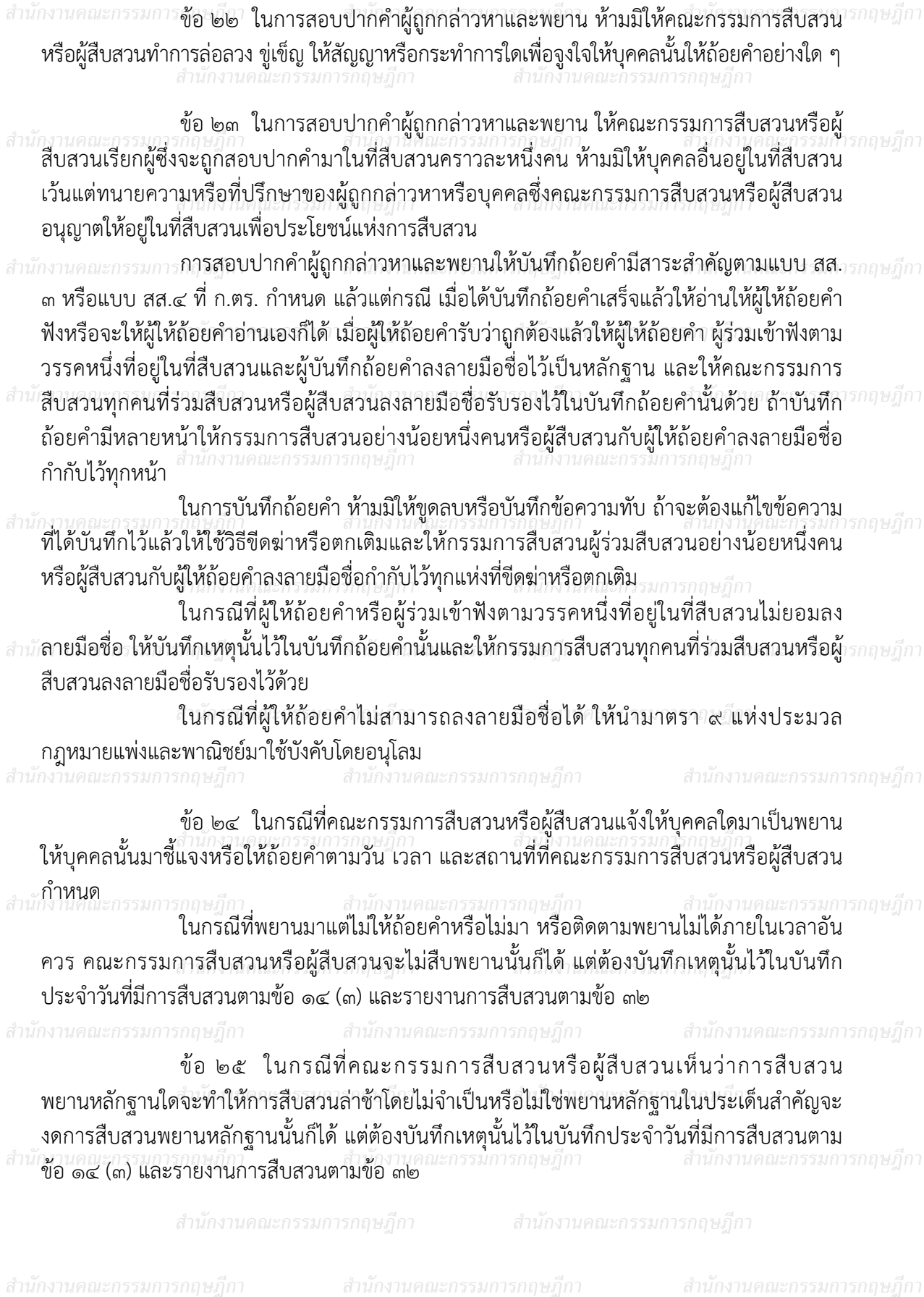
ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ร่วมเข้าฟังตามวรคหนึ่งที่อยู่ในที่สืบสวนไม่ยอมลง ลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นและให้กรรมการสืบสวนทุกคนที่ร่วมสืบสวนหรือผู้ สืบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้นำมาตรา ๙ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแจ้งให้บุคคลใดมาเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน กำหนด

ในกรณีที่พยานมาแต่ไม่ให้อถ้อยคำหรือไม่มา หรือติดตามพยานไม่ได้ภายในเวลาอัน ควร คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะไม่สืบพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึก ประจำวันที่มีการสืบสวนตามข้อ ๑๔ (๓) และรายงานการสืบสวนตามข้อ ๓๒

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่าการสืบสวน พยานหลักฐานใดจะทำให้การสืบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็นหรือไม่ใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญจะ งดการสืบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสืบสวนตาม ข้อ ๑๔ (๓) และรายงานการสืบสวนตามข้อ ๓๒

ข้อ ๒๖ ในกรณีมีเหตุจำเป็นประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนจะส่งประเด็นไปให้หัวหน้าหน่วยงานที่เห็นว่าเกี่ยวข้องดำเนินการสืบสวนแทนก็ได้ ในกรณีเช่นนี้หัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวจะดำเนินการสืบสวนเองหรือจะส่งผู้ใต้บังคับบัญชาที่เห็นสมควรทำการสืบสวนก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายมีฐานะเป็นผู้สืบสวนหรือคณะกรรมการสืบสวนตามกฎหมาย ก.ตร. นี้ และให้นำข้อ ๑๔ (๔) ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นเป็นที่สงสัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคำสั่งให้สืบสวน ให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนโดยเร็ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเห็นว่ามีความผิดวินัยก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนคณะเดิมหรือผู้สืบสวนคนเดิมเป็นผู้ทำการสืบสวนหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่การสืบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการตำรวจผู้อื่นว่ามีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่ทำการสืบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนพิจารณาในเบื้องต้นว่าข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่สืบสวนนั้นด้วยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่สืบสวนนั้นอยู่ด้วยให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

เมื่อผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้สืบสวนได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง แล้วเห็นว่ามีความผิดวินัยก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนคณะเดิมหรือผู้สืบสวนคนเดิมเป็นผู้ทำการสืบสวนหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้ กรณีเช่นนี้ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้สืบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการสืบสวนโดยแยกเป็นสำนวนการสืบสวนใหม่ ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เห็นว่าเกี่ยวข้องในสำนวนการสืบสวนเดิมมารวมในสำนวนการสืบสวนใหม่และให้บันทึกให้ปรากฏด้วยว่านำพยานหลักฐานนั้นมาจากสำนวนการสืบสวนเดิม

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดหรือต้องรับผิดชอบคดีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สืบสวน ถ้าคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐานโดยไม่ต้องสืบสวนต่อไปก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามที่ปรากฏในคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๑๙ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๐ ในระหว่างสืบสวนแม้จะมีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทำการสืบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วทำรายงานการสืบสวนและเสนอสำนวนการสืบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อดำเนินการตามข้อ ๓๖ ต่อไป

ในกรณีมีผู้ถูกกล่าวหาบางคนหรือทั้งหมดไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ในกรณีเช่นนี้เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนได้รับสำนวนการสืบสวนจากคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนและตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ แล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการสำหรับผู้ถูกกล่าวหาทุกคนดำเนินการตามข้อ ๓๖ ต่อไป

หมวด ๕

การทำรายงานสืบสวน

ข้อ ๓๑ เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้วให้คณะกรรมการสืบสวนประชุมพิจารณาลงมติหรือผู้สืบสวนพิจารณา ดังนี้

- (๑) กรณีมีมูลกระทําผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ถ้ามีมูลกระทําผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง
- (๒) กรณีมีมูลกระทําผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง เป็นความผิดกรณีใด ตามมาตราใด และควรได้รับโทษสถานใด
- (๓) การสืบสวนมีมูลอันเป็นการกระทําความผิดอาญาหรือมีกรณีต้องรับผิดชอบทางแพ่งอยู่ด้วยหรือไม่

ข้อ ๓๒ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๓๑ แล้ว ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทำรายงานการสืบสวนโดยมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๕ ที่ ก.ตร. กำหนด เสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ถ้ากรรมการสืบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสืบสวนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสืบสวนด้วย

รายงานการสืบสวนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

- (๑) สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีอย่างไรบ้าง ในกรณีที่ไม่ได้สืบสวนพยานหลักฐานตามข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ ให้รายงานเหตุที่ไม่ได้สืบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย
- (๒) วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหา
- (๓) ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนว่าการกระทําของผู้ถูกกล่าวหา มีมูลความผิดวินัยหรือไม่ ถ้ามีมูลกระทําผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้เสนอความเห็นให้ตั้ง

คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ถ้ามีมูลกระทําผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเป็นความผิดกรณีใดตามมาตราใดและควรได้รับโทษสถานใด ถ้าการสืบสวนเรื่องนั้นมีมูลอันเป็นการกระทําความผิดอาญาหรือมีกรณีต้องรับผิดชอบทางแพ่งอยู่ด้วยก็ให้เสนอความเห็นมาในคราวเดียวกัน

เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนได้ทำรายงานการสืบสวนแล้ว ให้เสนอสำนวนการสืบสวนพร้อมทั้งบัญชีเอกสารต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไปและให้ถือว่า การสืบสวนแล้วเสร็จ

หมวด ๖

สิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ ๓๓ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนและกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๙

การคัดค้านให้ทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสืบสวนไม่ได้รับความจริงและความยุติธรรมอย่างไร การคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนให้ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนขึ้นไปชั้นหนึ่ง การคัดค้านกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้ยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคำสั่งให้สืบสวนหรือทราบเหตุแห่งการคัดค้าน ในการนี้ให้ผู้รับหนังสือคัดค้านส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทราบและรวมไว้ในสำนวนการสืบสวนด้วย

การพิจารณาการคัดค้าน ผู้ที่ได้รับหนังสือคัดค้านอาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสมและให้พิจารณาสั่งการโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน หากเห็นว่า การคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ กรณีคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้สั่งให้ผู้นั้นพ้นจากผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๓๖ และสั่งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาที่มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้สืบสวนเป็นผู้พิจารณาแทนหรือจะเป็นผู้พิจารณาเองก็ได้ กรณีคัดค้านกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน ถ้าเห็นว่า การคัดค้านไม่มีเหตุผลที่จะรับฟังได้ให้สั่งยกคำคัดค้านนั้น การสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุดในการพิจารณาการคัดค้านให้แสดงผลในการพิจารณาสั่งการไว้ด้วยพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบแล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนรวมไว้ในสำนวนการสืบสวน

ในกรณีผู้พิจารณาคัดค้านไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือคัดค้านให้ถือว่าผู้ที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๓๖ หรือพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแล้วแต่กรณี การพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อดำเนินการตามข้อ ๑๓ ต่อไป

การพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไม่กระทบถึงการสืบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๓๔ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิที่จะได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกล่ามหรือถูกร้องเรียนตามข้อ ๑๙ วรรคสอง

ข้อ ๓๕ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนจำนวนไม่เกินหนึ่งคนเข้าร่วมฟังก็ได้ ทนายความหรือที่ปรึกษาที่เข้าร่วมฟังจะให้อภัยค่าแทนผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้

หมวด ๗

การพิจารณาสั่งสำนวนการสืบสวน

ข้อ ๓๖ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนได้รับความเห็นและผลการสืบสวนข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแล้ว ให้พิจารณาดำเนินการดังนี้

- (๑) ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙
- (๒) สั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการสืบสวนเพิ่มเติมได้ หากปรากฏว่าการสืบสวนเรื่องนั้น ๆ ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอที่จะพิจารณาสั่งการได้
- (๓) สั่งยุติเรื่องถ้าเห็นว่าผลการสืบสวนไม่มีมูล
- (๔) สั่งลงโทษไปภายในอำนาจ ในกรณีที่ยานหลักฐานรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเป็นผู้บังคับบัญชาผู้ถูกกล่าวหาที่มีอำนาจสั่งลงโทษตามมาตรา ๘๙ แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาควรได้รับโทษเกินอำนาจที่จะสั่งลงโทษได้ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเพื่อพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี
- (๕) ดำเนินการไปภายในอำนาจหรือมีความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปในกรณีมีมูลอันเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- (๖) ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไปในกรณีที่เห็นว่ามีความเป็นกรณีการกระทำผิดอาญา

การพิจารณาดำเนินการตามวรรคหนึ่งและการพิจารณาสั่งการตามผลการสืบสวนที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ตร. ซึ่งทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน ในการนี้หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้ข้าราชการตำรวจผู้ถูกกล่าวหากลับคืนสู่ฐานะเดิมและให้ถือว่าไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูกสืบสวนนับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าวจนกว่าการพิจารณาสั่งการในเรื่องนั้นจะเสร็จสิ้นและมีคำสั่ง

หมวด ๘

การสืบสวนที่มีขอบและบกพร่อง

ข้อ ๓๗ ในกรณีปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๐ เว้นแต่กรณีไม่มีเลขานุการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งแก้ไขให้ถูกต้อง การแก้ไขตามวรรคหนึ่งไม่ทำให้การสืบสวนที่ดำเนินการไปแล้วเสียไป

ข้อ ๓๘ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสืบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง ให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไปเฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมของคณะกรรมการสืบสวนมีกรรมการสืบสวนมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ (๒)

(๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔ (๔) ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง และข้อ ๒๖

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๙ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด

ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๓๙ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสืบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก.ตร. นี้ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๘ ถ้าการสืบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่ถ้าการสืบสวนตอนนั้นมีใช่สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ผู้มีอำนาจดังกล่าวจะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

หมวด ๙
การนับระยะเวลา

ข้อ ๔๐ การนับระยะเวลาตามกฎหมาย ก.ตร. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มต้นนับระยะเวลา แต่ถ้าเป็นกรณีขยายเวลาให้นับต่อจากวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเดิมเป็นวันเริ่มระยะเวลาที่ขยายออกไป ส่วนเวลาสิ้นสุดถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๑ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนอยู่ก่อนที่ กฎ ก.ตร. นี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และ

